

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เรื่อง การจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย-สหรัฐอเมริกา

ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษา ตรวจสอบการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา ด้านการบริการ และการลงทุน และด้านด้านการเกษตร สิ่งแวดล้อมและทรัพย์สิน ทางปัญญาขึ้น เพื่อดำเนินการติดตาม ศึกษา ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะต่อการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีแบบ ทวิภาคีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเจรจาเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีธรรมาธิบาล เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวมนั้น

จากการพิจารณาและวิเคราะห์กระบวนการเจรจา FTA ไทย-สหรัฐที่ผ่านมาจนถึงในขณะนี้ คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นและข้อเสนอแนะในเบื้องต้น 2 ประการสำคัญ ดังนี้

1. จากการศึกษาข้อมูลการเจรจาจัดทำ FTA ของสหรัฐอเมริกากับประเทศต่างๆ ที่ผ่านมา พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการเจรจาโดยส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 2 ปี เช่น ในกรณีประเทศสิงคโปร์และประเทศชิลี ใช้เวลา 2 ปี 7 เดือน นอกจากนี้ บางประเทศที่ได้มีการเจรจากับสหรัฐมาก่อนประเทศไทย เช่น เกาหลีใต้ กลุ่มประเทศในทวีปแอฟริกา จนถึงบัดนี้ก็ยังไม่มีข้อสรุปยุติ

สำหรับประเทศไทย ซึ่งได้เริ่มการเจรจากับสหรัฐอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมิถุนายน 2547 จนถึงในขณะนี้ นับเป็นเวลาเพียง 1 ปี 7 เดือน และในการเจรจาครั้งที่ 6 เมื่อเดือนมกราคม 2549 ทางสหรัฐเพิ่งจะได้ยื่นข้อเรียกร้องเพิ่มเติมในหลายบท โดยเฉพาะในเรื่องการคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งฝ่ายไทยยังไม่ได้มีโอกาสที่จะทำการพิจารณา ศึกษารายละเอียดข้อเรียกร้องของสหรัฐอย่างรอบคอบ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของนักวิชาการ ประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงไม่มีเหตุผลความจำเป็นสำหรับรัฐบาลไทยที่จะต้องเร่งรัดผลักดันให้การเจรจาเสร็จสิ้นภายในเดือนเมษายน 2549 ตามที่สหรัฐเรียกร้องแต่อย่างใด การเร่งรีบเจรจาให้เสร็จโดยเร็วโดยมิได้มีการศึกษา พิจารณาตัวบทอย่างรอบคอบนั้น จะก่อให้เกิดผลเสียร้ายแรงที่ยากต่อการเยียวยาแก้ไขในอนาคต

2. การลงนามในความตกลง FTA ของไทยที่ผ่านมา ทั้งในกรณีออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน ฯลฯ ดำเนินการโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี และมีผลผูกพันต่อประเทศไทยทันทีภายหลังที่ได้ลงนามในความตกลง

การดำเนินการดังกล่าว จึงเป็นกระบวนการที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ประชาชนไม่ได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างความตกลงที่ได้มีการเจรจาเสร็จสิ้นแล้ว

คณะอนุกรรมการฯ มีข้อเสนอในประเด็นนี้ว่า การที่ประเทศไทยจะผูกพันตามสนธิสัญญา จำเป็นต้องผ่านกระบวนการให้สัตยาบัน (Ratification) โดยต้องไม่กำหนดเวลาในการให้สัตยาบัน เพื่อเปิดให้องค์กรรัฐสภา ประชาชน และรัฐบาล ได้มีโอกาสและส่วนร่วมในการพิจารณารายละเอียดเนื้อหาในความตกลง FTA อย่างรอบคอบ

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาตรวจสอบการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกาฯ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

3 กุมภาพันธ์ 2549